

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 10 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Prav resna beseda ljubljanskim volilcem II. razreda.

Po ljubljanskem mestnem statutu (§ 32.) imajo v II. volilnem razredu voliti srednji davkoplačevalci (ki plačujejo od 21 do 84 gld. direktnega davka brez priklad) in pa uradniki, profesorji, doktorji, samostalni duhovniki.

Kar je davkoplačevalcev, srednjih hišnih posestnikov in večjih obrtnikov in trgovcev, jih je v tem razredu gotovo nad dve tretjini narodnih.

Ali uradniki imajo absolutno večino v vsem tem II. razredu, torej je od njih odvisna zmaga ali nezmaga narodna.

Ko bi uradniki prepustili meščanom, naj oni volijo sami, zmagali bi narodni kandidatje jako sušno. Pa tudi če uradniki volijo, moremo mi Slovenci v II. razredu zmagati, samo vsi naj pridejo voliti, in vsak naj voli po svojem prepričanju.

Mej uradniki, profesorji, učitelji, penzionisti je narječ vendar mnogo Slovencev, ki ljubijo svoj rod in dom, ki so v svojem srci vse skozi narodni, ki nam zmage želé — ali do zdaj se niso upali voliti hoditi po svem prepričanju.

Dozdaj so se bali pokazati svoje simpatije slovenskemu narodu. Zakaj? O tem je govoril poslanec Kusy v državnem zboru, in na to mu je odgovarjal minister Taaffe, ki je rekel da „oni uradnik žali svojo dolžnost, ki skrni narodni čut katerega naroda.“ Iz te besede je vidno, da je odslej dovoljeno Slovincem, tudi če so uradniki, biti Slovenci. Volitev je svobodna. Nihče ne more zarad nje na odgovor klican biti. —

Ravno ta mesec je minilo leto, kar je naš novi deželni načelnik g. Kalina prišel in prisprejemu uradnikov izgovoril obljubo, da bode on nepristranski in objektivni in pravičen. Do zdaj je besedo držal, in bode jo tudi na dalje, tem lažje, ker tudi minister Taaffe iz parlamenta ven naznaja, da ne bode več trpel, da bi uradniki zoper slovanske stranke rogovili.

Zdaj torej nij nobene ovire domačim uradnikom voliti po svojem prepričanju za domačo stranko, zoper katero tudi ne veljajo več stara nemškutarska sumnjičenja, ker ravno narodna stranka je pokazala zmirom in tudi zadnje dni svojo lojalnost do vladarja in cesarstva.

Torej volitev je svobodna. Pa tudi ko bi ne bila tako svobodna kakor je, vse jedno bi domači uradniki lahko brez skrbi po svojem prepričanju za narodne kandidate glasovali, ker volitev za mestni zbor je **tajna**, glasuje se pismeno, glasovalni list se odda zgánen in

komisija nema nobene kontrole, in je ne more imeti. —

To se razumeje, da naša beseda velja le onim gg. uradnikom in dr., kateri so ohranili še kaj srca in ljubezni do svoje slovenske matere in zemlje. Onih, kateri hodijo samo za materijalnim dobičkom, samo za avanziranjem, vemo, da ne bomo še pregovorili. Pa tem priporočamo, naj preštudirajo — minister Taaffejeve besede, in naj premislijo, da nij še vseh dni večer.

Nemškim gg. uradnikom in onim, ki iz prepričanja nemško mislijo, pak si dovoljujemo sledečo prošnjo izraziti: „Ostanite doma, ne hodite voliti! Premislite to: koliko je uradnikov Slovanov, ki službujejo mej vašimi rojaki, mej Nemci; ali vi Nemci nikoli niste slišali, da bi tam naši slovenski uradniki Nemcem slovensko politiko silili, temuč oni prepuščajo nemškim domačinom domačo politiko. Storite to isto vi pri nas Slovincih in hvaležni vam bomo in hvalili bomo vašo kulturo. Statistika kaže, da je na Kranjskem 95% Slovanov. To je dovolj rečeno in povedano.

Da sklenemo: storite gospodje svojo patrijotično dolžnost, poslušajte svoje srce, imejte pogum in pravičnost, pa ne dajte se prestraševati. Apatija in pesimizem sta vaša in našega naroda največja protivnika, — zato proč z njima in hrabro na volišče!

Češk list o ministru Taaffeji in c. kr. uradnikih.

Včeraj smo v drugem članku naveli, kako se praška „Politik“ veseli, da je minister Taaffe v državnem zboru javno rekel in izpovedal, da ne bode več trpel, da bi c. kr. uradniki zoper Slované sovražno rovali. Tudi Regrov organ, češki „Pokrok“ od srede, ki nam je denes došel, prinaša o tem istem predmetu uvodni članek, v katerem podobno tako govori, kakor smo mi govorili. On pravi:

„V prav primeren času je moravski poslanec dr. Kusy bil pokazal na veliko rano našega avstrijskega notranjega življenja, kjer se je dozdalj ravnalo na veliko škodo prebivalstvu slovanskemu: namreč da je obrnil pozornost ministrovo na to, kako se uradniki obnašajo nasproti narodu slovanskemu.“ Ko „Pokrok“ potlej razvije, da na Češkem samem so uradniki bili še vendar bolj nepristranski, nego uradniki drugod, pravi na dalje: „Mi zadosti zaupamo na svoje lastne moči, zatoorej smo zadovoljni, če uradništvo le ne stopa proti nam v volilni boj. Minister Taaffeja beseda je uže sama ob sebi važna, pa upamo, da ne ostane le votla beseda, temuč da ona meso in dejanje postane. Mi ne terjamo od nobene vlade, pa tudi ne od grofa Taaffeja nič dru-

zega kot pravičnosti.“ Torej Čehi razumejo situacijo tako kot mi.

Glas iz sosednje dežele o naših volitvah.

Iz Zagreba 10. aprila. [Izv. dop.]

Vest, da se čete v Ljubljani udeležiti volitev za mestni zbor v vseh treh razredih, nas je tukaj ugodno iznenadila. Uže je skrajni čas, da se postavimo Slovenci na noge povsod in pri vsakej priložnosti, pa da ne zanemarimo najmanje prigode, kadar nam je dano pokazati svetu, da smo, da še živimo, pa da hočemo živeti.

Kako pogubna za Slované v Avstriji je bila pasivna opozicija, o tem menda nij vredno veliko govoriti; Čehi uže uvidevajo, kam jih je zapeljalo in dotiralo njihovo kujanje, a počimajo popravljati, kar so zamudili. Hrvati so tudi pokušali leta 1867 pravice svoje napram Magjarom braniti absentiranjem iz deželnega zbora, pa jim je bilo kasneje žal, da so to učinili, in Slovenci v Ljubljani so storili veliko pogreško, ko se niso hoteli udeleževati volitev za mestni zbor, ker so s tem le javno kazali ter na ogled nosili svojo slabost, a imponirali niso nikomur, ampak mestno zastopstvo v Ljubljani je dobilo skozi to takovo lice, kakor da ne bi Slovencev ni bilo v Ljubljani.

Precej, ko je pričel tretji razred narodno voliti, se je slovenski glas zopet slišal v mestnej dvorani, in nemškutarji niso bili več tako „inter se“, kakor poprej.

Če so naši kandidati še propadali v prvem razredu, smo ipak pokazali mi manjšino, na katerej smo videli, da nismo tako slabi, da se ne bi mogli skoro ojakšani mladim narastajem povzdigniti do večine.

V drugem razredu so nas dozdalj zares dušili protivniki, komandirani k volitvam v protinardnem smislu, no to bo tudi prestalo, ker nedvojbeno imamo tudi naših sinov precejšnje število v uradniškem stanu, katerim treba samo malo svobode, pa bodo volili po svojem prepričanju za nas, a ne proti svojej vesti za protivnike naše in naše narodne ideje, katera nij nevarna za obstanek Avstrije, o čem so se mogli merodajni krogi na Dunaji uže davno obsvedotiti, in kar so te dni sijajno pokazali tržaški Slovenci, ki so jedini rešili čast našega cesarstva proti italijanskim izdajnikom.

Zanašaje se na besede ministra Taaffeja, govornice v seji državnega zbora dne 5. t. m., ne bode se nobeden slovenski sin, ki ima le trohico poštenja v sebi, dal preplašiti ali pregovoriti, da bi zanaprej glasoval proti svojej krvi, da bi komu za voljo izdal narod, iz katerega izhaja.

Slovenski možje, pomislite, da smo na Hrvaškem jedini činovniki bili, ki so vrgli za vselej protinarodno Rauchovo vlado. Posnemajte nas in bodite z ljudstvom! C—v.

Iz Črne gore.

V zgodovini Črne gore se bode zaznamoval 20. dan meseca marca kot jako znamenit dan. Tega dne se je prenehalo štiristoletno vladarstvo avtokratično. V velikej senatnej dvorani se je zbralo 86 vojvodov, serdarov in kapetanov, da bi slšali kneževu, novo dobo oznanjujoče poročilo. Ob 3. uri popoldne je prišel knez, spremljan od novo imenovanih ministrov, vsi v narodnej praznični noši, okinčani z ordni. Z navdušenimi živio-klici je bil knez pozdravljen, ki se je vsedel potem na svoj prostor, in potem govoril eno uro dolgo trajajoč govor, prvi prestolniški govor, ki se je v konaku črnogorskih vladik čul. Črna gora si je z božjo pomočjo in hvala staroslavnej hrabrosti naroda novo, sebe vredno stanje pripricerila v Evropi; ona je še le zdaj država, katerej so se naložile velike dolžnosti, in od izpolnjevanja teh odvisi krepko razvijanje države; za trdno je sklenil, je dejal knez, vse svoje moči tej nalogi posvetiti. Novej situaciji morajo se najprej državne uredbe prilagati; napravila se je nova odgovorna vlada, a mora se preustrojiti še vsa uprava. Začasno je sprejel sledeče reforme: Cela dežela se je razdelila v 80 okrajev, ustvarjenje 4 večjih vojaških poveljništva se je sklenilo, namesto starega senata s posvetovalnim glasom se bode zbral zakonodavni državni svet; napravilo se bode 40 krožnih sodnij in največji sod, in poprijelo se je vseh sredstva, da se bode javni podak, ki ga mora država oskrbovati, reformiral na širokej predlogi in v duhu stoletja. Koncem je dejal knez, da bode za daljni razvoj države vedno skrbel.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. aprila.

V **Pragi** so imeli 9. aprila ustavoverni nemški poslanci shod za posvetovanje, kako bodo agitirali za prihodnje državne volitve. Predsedoval je dr. Schmeykal, navzoč je bil tudi Herbst, ta Mefisto ustavoverne stranke, kakor ga je nemški ustavoverni poslanec Auspitz dobro karakteriziral, očita mu, da je vse mizerije v naši državnej polovici le Herbst s svojo osobno politiko kriv.

Vnanje države.

Nesrečni magjarski vpljiv se zopet kaže bolj in bolj v vnanjej politiki naše monarhije. Gledé vzhodnje **Rumelije** je naša vlada, kakor „Pol. Corr.“ poroča, družega mnenja nego ruska, ker se še trudi za mešano okupacijo, Rusija pa, po včerajšnem izvestji „Agence russe“ išče uže drugo kombinacijo. — Tudi naš konzul, da je baje v Vidinu razžaljen bil in naša vlada, pravi „P. C.“ išče v Peterburgu zadostjenja.

Iz **Niša** se poroča, da so tja prišli angleški kapitalisti, ki srbskej vladi ponujajo ceno denarja za zidanje srbske železnice.

Iz **Rima** poroča telegram: Ker je italijanski kralj Humbert obiskal Garibaldija, se jako mnogo govori o tem. — Ravno tako se mnogo govori o pismu Garibaldijevem do Jonbrianija, v katerem stari Garibaldi pravi, da je ministerstvo Depretisovo za Italijo pogubno. Sodi se, da je starec to misel tudi ustno kralju povedal.

Angležem se kakor v vojski v Afriki, tako tudi v Aziji v afganistanskej vojski prav slabo godi. „Timesom“ se poroča iz Peshaverja, da angleški vojaški krogi v Afganistanu jako želé, da bi vojske konec bilo, ker

se bojé, da bodo pogranični rodovi na migljaj Jakub kana tudi zoper nje vstali.

Dopisi.

Iz Celovca 9. aprila. [Izv. dopis.]

Pred nekolikim časom čitali smo v predalih vašega lista, da je nam Slovencem potrebno, svoje otroke obrtnije in umetnosti učiti dati, da narod tudi v tem obziru čedalje bolj samostalen postane. Ta misel je po vsem opravičena, ker zahteva, da se zdravemu bogatemu razumu Slovenca priliko dá, pred svetom in narodu v korist svojo zmožnost v obilnej meri pokazati. Radi mi tedaj zabilježimo vseh, ki ga je slovenski umetnik g. F. Ozbič s svojimi umetnimi mramornimi izdelki tu na Koroškem dosegel. Še le nekoliko mesecev je g. Ozbič tu v Celovcu etabliran, in uže velja on gledé gradjenja in popravljanja cerkvenih altarjev za prvega strokovnjaka na Koroškem, ker je v zadovoljstvo izvršil uže taka dela. Pripisanje tega smo čitali v „Kärntn. Volksstimme“ in v „Kärntn. Gewerbe-Blatt“.

Te dni so razstavljene v celovške obrtniške dvorane umetni mramorni izdelki g. Ozbiča, kateri občo pozornost vzbujajo. Prav tako! Mi želimo obdarjenemu g. O., da krepko razvije svoj delokrog, ter tako izpolne blago nalogo: biti neutrudljiv pionir Slovencev na polji svoje umetnosti, pa tudi rodoljubja.

Iz Ljutomeru 9. aprila [Izv. dop.]

Pred dvema tednoma nas je zapustil v trgu in okolici mnogo spoštovani gospod Štuhec, bivši tukajšnji kaplan. Bil je v svojej službi mož na pravem mestu; on je bil sicer miren, tih, pa na tančen, in se nij brigal za drugo, nego kar je spadalo k njegovej stroki. Z. g. Št. zgubila je ljutomerska fara čvrsto moč in tudi ljutomerska čitalnica. Bil je zadnja tri leta vselej enoglasno za blagajnika voljen. Zato so ga pa čitalničarji dan pred odhodom hoteli počestiti, ter se z njim še zadnji večer veseliti. Udeležili so se te valete skoro vsi inteligentni Slovenci bivajoči v Ljutomeru. O lhajajočemu g. se je mnogo govorilo in napivalo. Le trojico gospodov smo pogrešali, ki so se podpisali, da se udeležé valete, pa vendar jih nij bilo, akoravno nijso imeli nobenega takega presantnega opravila.

Mestu odšlega g. Št. voljen je bil pri zadnjem seji, 6. aprila g. Jože Gomilšek za blagajnika.

Ko se je začelo po širocem svetu pobirati mile darove za nesrečne Szegedince, sta g. Steyer, župan in g. Tax, c. kr. koncipist pri tukajšnjem glavarstvu sprožila misel, da bi naš Ljutomer tudi lahko kaj storil. Napisala sta vabilo, ter je do vseh stanov poslala, da naj vsak podpiše, kdor hoče kateri dobitok podariti za tombolo, katere znesek je namenjen za nesrečne Szegedince. In res v kratkem času dobilo se je 53 dobitkov. Tombola je bila 6. aprila zvečer, pri kateri je igral ljutomerski „septet“ brezplačno. Róči se more, da tako nij še bila morda nobena veselica v Ljutomeru obiskana, kot zadnja. Pokazalo se je pri tej veselici, da — vendar še živé Slovenci v Ljutomeru, kajti številke so naznačali po slovensko in nemško.

Čistega dohodka je bilo čez 100 gold.

Iz Nedeljske okolice na slovenskem Štajerji 4 aprila. [Iziren dopis.] Spet nas zapušča stara in suha ženica „zima“ ter se nam je približala nadepolna krasna deva „spomlad“ z vsemi svojimi darovi krasne narave. Pridni kmetovalci so uže posejali oves,

obrezali v vinogradih in večinoma uže tudi skopali. — Setve in gorice, hvala Bogu, lepo kažejo, in ako Bog dá, imeli bomo precej dobro letino. Dreyje je začelo lepo poganjati; črešnje bodo gotovo uže o velikej noči cvetele.

To zimo dobili smo dva vrlo narodna in pridna učitelja, gg. Pirca in Reicha, kar bi tudi pričakovali v duhovnem obziru, ker naša fara trpela je zmirom na teh potrebah.

V zadnjem seji krajnega šolskega sveta zvrženi so bili nekateri svetovalci, ki pa morda tega imena ne zaslužijo; izvoljeni bili so novi; kaki bodo ti, to bo prihodnost pokazala. Našo faro, da si ravno je mala, izvohali so vendar uže ti blaženi „deutsche kulturträger“ in se v njej celo do dobrega uže ukoreninili. Res, žalovanja vredno je to, da ravno tisti ljudje, kateri imajo največ zaupanja pri družih, in kateri bi mogli biti uzor narodnosti, so jej največji zaprečitelji.

H koncu še omenim neke babe, ki se je od nekd, Bog zna od kod, pritepla, ter se nastavila pri sv. Jurju na Ščavnici ter odprla svojo „coprniško lekarno“ in začela ubogo nevedno ljudstvo prav oderuško ciganiti. Ne vem, kako da ima tako zaupanje pri ljudeh, da le vse, namesto k izurjenemu vračniku, ide le k njej pomoči iskat, da si ravno je dražja nego kakov zdravnik. Ubogi kmet, v vsakem kraju jih imaš, ki strežejo na tvoj krvavo zaslužen krajcar.

Iz Štajerskega 9. aprila. [Izv. dop.]

Naše nemške ustavoverce nekako strah obhaja pred svojo politično prihodnostjo. Oni čutijo dobro, da kadar bode s koncem tega ali s prvo polovico prihodnjega meseca zdani državni zbor konec storil, bode tudi njihovega gospodstva kraj in konec. Zatorej denašnja naša „Tagespost“ v članku o prihodnjih volitvah v državni zbor britko zjamra in kliče svoje ljudi vkup in na delo. „Tagesposti“ se jako sumljivo zdi, da ustavoverna stranka nič ne zve, kedaj bodo nove volitve. Ona misli, da, ko bi razen dveh izjem ne sedeli še možje prejšnjega kabineta v ministerstvu, bilo bi se bati, da je v tem molčanji vlade tendenca zoper ustavoverno stranko. Vsakako pa „Tagespost“ misli, da je to ono brezpogumje (unentschlossenheit), katero je (?) baje da lastno ustavovernim ministerstvom, in ki je pri zadnjih volitvah za deželni zbor tako osupnilo, (die bei gelegenheit der letzten landtagswahlen geradezu verblüffend wirken musste).

Dobro, da si take izjave zapomnimo, ker so nam dokaz, da v našem protivniškem taboru upada pogum, torej mora nam rasti srčnost in delavnost. Star pregovor je nemški: „Mit des feindes zagen, wächst seines gegners muth“. Za prihodnje državno-zborske volitve je treba, da ne le stare kraje obdržimo, temuč tudi nove prilobimo.

Iz Materije v Istri 7. aprila. [Izv. dop.]

Pri nas je svečanosti, s kojo se bode svetbea petindvajsetletnica Njiju Veličanstev cesarja in cesarice obhajala v Materiji, sledeči program: 1. Na predvečer, t. j. 23. t. m. ob 8. uri svirala bode godba spremljana z baklami po Materiji; ob istem času streljalo se bode z možnarji, zvonilo po vseh cerkvah, in zažgali se bodo kresovi po vseh vaseh materijske občine. 2. 24. t. m. zjutraj o prvej zori godbena budnica, istočasno pokanje možnarjev in zvonjenje zvonov. 3. Ob 8½. uri zjutraj snide se materijska in slivska šolska mladež v materijskej šoli, od koder se z godbo,

narodno in cesarsko zastavo na čelu, sprem-
ljana od občinskega zastopa in krajnega šol-
skega sveta, mej streljanjem in zvonjenjem
poda v farno cerkev v Brezovico, kjer jo bode
uže čakala brezoviška šolska mladina. Tu
bode sv. maša z zahvalno pesmijo i blagoslo-
vom celebrirala čast. farna duhovščina, in pela
bode materijska šolska mladež s spremlje-
vanjem orgelj. 4. Po maši vspostavila se bode
šolska mladina pred cerkvijo, držal se jej bode
primeren govor in se bode potem pogostila.
Na to se vrne spreved mej streljanjem in
zvonjenjem v Materijo, in se tu razide. 5. Ob
3. uri popoldne javni ples na prostem za vse
udeležence. 6. Ob 5. uri popoldne tabor s
primernimi govori in prečitanjem adrese uda-
nosti do Nj. Veličanstva. 7. Po taboru skupna
večerja, mej kojo se bode vrstili razni go-
vori, napitnice, zabavne igre i. t. d. 8. Isto-
časno zažgal se bode velikansk kres na Slav-
niku, spuščali se bodo umetni ognji v raznih
barvah in podobah. 9. Po večerji ples v po-
stnej dvorani.

Mej vsemi točkami popoldanskimi svi-
rala bode godba in pokali možnarji.

Z Dunaja 7. aprila. [Izviren dopis.]
(Srbska beseda društva „Zore“. —
„Tatranova“ desetletnica.) — Predno
mine post, hočem častitim bralcem „Sloven-
skega Naroda“ opisati koncert srbskega dija-
škega društva „Zore“ in desetletnico slova-
škega dijaškega društva „Tatran“. — Raz-
pored srbske besede nij obil obširen, a zani-
miv. „Slovansko pevsko društvo“ pelo je 4
zbove. V Hendrichovo: „Ratna pjesna kosov-
ska (besede O. Utješerovič-Ostožinskega), Ne-
dvedovo: „Moja rožica“, A. A. Buchtovo:
„Šuchaj Slovak“ in Vilharjevo: „Hajd na
noge“. Pevci „slovanskega pevskega društva“
so se tudi tu odlikovali s preciznim in nav-
dušenim petjem, in pevci kakor osobito tudi
pevovodja g. A. A. Buchta bili so z obilnimi
priznanjevalnimi živio-klici od samega odlič-
nega občinstva pozdravljani. Dr. Jovan Paču
igral je na glasoviru lastne kompozicije:
„Srpski zvuci“, „Prag je ovog milog Srpstva“,
„Spomen Gjuro Jakšića“. Dopadal se je iz-
vrstnim igranjem in pridobil si s svojo umet-
nostjo simpatije občinstva. Gospica Marjeta
Roseneggerjeva, mična krasotica, igrala je na
harfi: Parihs Alvarsovo „Papagallo-fantazijo“. Svojo
zadačo je izvrstno izvršila in morala je
vsled burnega vsestranskega odobravanja v
drugič nastopiti. K. Stankovičeve „Srpske na-
rodne pjesme“ pel je član društva J. V. Po-
pović zelo dobro. P. bariton je dobre izurjen
in prav milo doneč. V obče se je srbska „be-
seda“ tudi letos na prav dostojen način iz-
vršila. —

„Tatran“, društvo slovaških visokošolcev
na Dunaji, je letos tudi končalo deseto leto
svojega obstanka. Slovaški študentje so deset-
letnico svojega društva kakor se nismo na-
dejali, praznovali. Proslov govoril je predsed-
nik društva gosp. Aleks. Pavlik. Omenil je,
kako navdušenostjo rade društva člani za
prospeh svojega društva, kako goré za zati-
rani svoj narod in kako sveto prisegajo vedno
delati v korist in boljšo bodočnost svojega
bednega naroda. Izvrsten govornik nazdravil
je potem zastopnikom društev: „Slavjanskega
pevskega društva“, „Akademičnega spolka“,
„Zore“, „Slovenije“, „Velebita“, „Osnove“,
„Sčca“, „Ogniska“, kakor tudi „internacio-
nalnega akademičnega čitalnega društva“. Ko
je predsednik pozdravil najprvo navzočemu

dvornemu svetovalcu g. Seberiniju, ki je su-
perintendent in profesor na tukajšnjem vse-
učilišči, nastali so navdušeni slava- in živio-
klici. O delovanji društva čital je tajnik
g. Jurij Janoška zanimiv spis. Pevski zbor
slovaških študentov pel nam je kolikor mo-
goče dobro pesen „Hojže Bože“. G. M. Fran-
cisci igral je na glasoviru vrlo dobro Sydney
Smithovo „Chanson russe“. Ravno tako je
burnega priznavanja žel isti igralec od lastne
kompozicije „Dobru noc“, variacije iz slova-
ških narodnih pesnij. Deklamaciji „Jánoškova
poslednia noc“ od J. Botta in A. Sladkovičeva
pesen „Neprajnikom Slavianstva“, kojih prvo
je deklamiral g. S. Slavik, a drugo g. J. Burjan,
in sicer slednji vrlo dobro, — sti se občin-
stvu prikupili. Zbor je pel potem še več na-
rodnih pesnij, ki so jih pevci precej dobro peli.

Ker smo uže dobrih pevcev navajeni,
imeli so slovaški pevci teško stališče. Ipak
smo bili zadovoljni. Pokazali so občinstvu,
koliko premorejo; mogli bi veliko več, ako bi
se na primer vpisali v „slovansko pevsko
društvo“ ter se tam petja vadili. Da ima to
društvo mej tukajšnjim slovanskim dijaštvom
mnogo simpatij, pokazali so govorniki različnih
slovanskih društev. In res, uže davno nijsmo
videli vseh slavjanskih prokolenj zastopnikov;
pri desetletnici „Tatran“ pa smo jih videli i
slišali. Slišali pak smo tudi navdušeni govor
dvornega svetovalca g. Seberinija. V krasnem
govoru naglašal je, kaj so si uže pribojevali
Slovaci; imeli so svoje gimnazije, svojo „Ma-
tico“ in še marsikaj družega. — Slovenski
pevci so se tudi s svojimi pesnimi odlikovali.
Vsi pak smo želeli tužnemu in tlačnemu slo-
vaškemu narodu, naj se okrepi in otrese žu-
lečih spon — Magjarstva. Dokler ima slova-
ški narod takovo mladež na vseučiliščih, kakor
jo ima na Dunaji v svojem društvu „Tatran“,
dotle nema izgubiti svojega upanja. Iz mnogih
telegramov in voščilnih listov smo pa tudi
razvideli, da imajo dosti domorodcev doma,
žalibog, da še tu šuté. — Bože daj tudi slo-
vaškemu narodu boljšo bodočnost.

Domače stvari.

— (Dr. Janez Bleiweisovo po-
dobo) in njega životopis prinaša tudi zadnja
„Srpska Zora“, ilustriran velik srbsk beletri-
stičen časnik, ki izhaja na Dunaji vsak mesec
jedenkrat in velja 3 gl. na leto (Wien, VII.
Burggasse, 24). V životopisu se pravi mej
drugim: „Toliko časti i izraza iskrenog pri-
poznanja nije ukazano do sada ni jednome
Slovincu, kao što je ukazano Bleiweisu prili-
kom njegove sedamdesetogodišnice. Nema skoro
ni jedne opštine, koja ga nije odlikovala svojim
počastnim članstvom, a to isto učiniše i sva
slovenačka društva“.

— (Iz Celja) se nam 10. t. m. piše:
Gosp. doktorju Hočevarju je zopet bolje, in
po mnenji zdravnika g. dr. Nekermana se zdaj
nij bati za njega življenje.

— (O naših uradnikih in ministra
Taaffeja zadnje besedi) pišejo tudi
„Novice“ v istem smislu, kakor smo mi uže
vtorek in včeraj, in pravijo: „Veljala je nje-
gova (ministra) beseda posebno cesarskim
uradnikom, ki so s svojim strankarskim
mnogokrat silovitim vtikanjem v volitve nam
Slovincem in Slovanom avstrijskim sploh
pokazili naravni ljudski obraz občinskih,
deželnih in državnih zborov. Mi Slovenci ne
zahtevamo, da bi se nam pekla kaka posebna
pogača, a pravico imamo terjati, da volje

slovenskega naroda nam ne zatira nemčurska
sila pod krinko „lažnjivega ustavoverstva“ in
onega „nemškega liberalizma“, katerega ja-
rem je uže nestroljiv postal konservativnim
možem povsod. Uže drugi teden bomo pri
naših mestnih volitvah priliko imeli, opazovati,
ali se bodo volitve vršile tako, kakor minister
Taaffe hoče in v čemer ga bode po svojej ob-
ljubi gotovo podpiral naš čestiti c. kr. deželni
predsednik vitez Kalina. Le to nam še zmirom
skrbi dela, da ministri Stremayr, de Pretis
in Glaser nijsmo še nikdar nikoli objavili be-
sedij v smislu Taaffejevem. Radovedni smo
tedaj, kako se bodo vršile po velikej noči
mestne volitve, ki — se ve da — morejo le
tedaj srečne biti, če tudi vsak, kdor ima pra-
vico voliti, stori svojo dolžnost in gre voliti
od narodnega volilnega odbora priporočane do-
moljube.“

— (V seji Matičinega odbora) so
bili vsi njegovi prejšnji upravniki zopet voljeni
in dr. Jan. Bleiweis je zopet prevzel uredništvo
„letopisa“ njenega. Ukrenilo se je potem iz-
vrševanje sklepov poslednjega občnega zbora.

— (O g. Nolliju) piše laška list: „Gius.
Nolli, primo baritono assoluto, di voce belli-
ssima, di buona scuola di canto, e che fu già
applaudito in parecchi Teatri all' estero, ha
firmato un contratto per la primavera per il
Dal Verme di Milano.“

— (Iz odborove seje družbe kme-
tijske 6 dne t. m.) poročajo „Nov.“: Odbor-
nik dr. Ahačič poroča o postavi, katero c. kr.
ministerstvo kmetijstva namerava zoper školo,
ki jo delajo živali in lovci kmetijstvu; po ob-
širnej razpravi je bilo po predlogu poroče-
valca skleneno, c. kr. vladi nasvetovati, da če
se za Kranjsko kaka nova postava dá o tej
zadevi, naj se naredi enaka Štajerski. — Neu-
godno rešitev prošnje, ki jo je družba kme-
tijska lani ob odhodu naših rezervistov v Bosno
predložila sl. finančnemu ministerstvu, da bi
za oni čas, ko kmetovalci ne morejo doma gos-
podarstva oskrbovati, odpustil se jim zemljiš-
čni davek, je odbor obžalovaje na znanje vzel.
— Vsled dopisa sl. deželnega odbora, naj bi
mu družba kmetijska svoje pozvedbe o novem
inštitutu davkovskih izterjevalcev na znanje dala,
je sklenil odbor gosp. Pfeiferja, ki je v zbor-
nici poslancev o isti zadevi interpelacijo stavil
do ministerstva, prositi za specialne date, ob
enem pa ponoviti tudi poziv podružnicam, naj
kmalu poročajo, kolikor jim je o tej zadevi
znano. — Prošnji bohinske kmetijske podruž-
nice, da bi v Bohinj dobili bika belanskega
plemena, se bode skusilo zadostiti; po njenem
predlogu se naroči telečji napajalč; za ude so
bili sprejeti gospodje: Tomaž Hitz, voditelj
sirarskih družab, Janez Mencinger, posestnik
in mesar v Bohinji in Janez Šoklič v Savici.
— Poročilo gosp. grofa Barbota, ki je družbo
kmetijsko zastopal v dunajskem odboru 26
dne p. m. ki ima nalog priprave delati za shod
vinorejcev septembra meseca na Dunaji, je bilo
zahvalno na znanje vzeto. — Poročilo, kako
se bode družba kmetijska kranjska skupno z
vsemi družbami kmetijskimi na Dunaji udele-
žila slavnosti cesarjeve srebrne poroke, se je
naznanje vzelo. — Šoli in župniji v Čemšeniku
se je iz družbene zaloge dal po en panj s
premakljivimi satniki; — prošnja Len. Božiča
v Kamnigoricu za denarno podporo čebelarstva,
se je pa izročila čebelarstvu v re-
šitev, ker družba kmetijska nema državne sub-
vencije. — Sklenilo se je prositi c. kr. deželno
vlado za ponovljeni razglas postave tičjega var-

stva, pa razglasiti poziv do podružnic, naj delajo na to, da župani in okrajni glavarji storijo svojo dolžnost o pokončevanju gosenc. — Končno je bilo sklenjeno, da se v spomin cesarjeve poroke v središču družbenega vrta na Poljanah sadi neki poseben jesen, ki se na vrtilih ima zavoljo lepšega in kateri košate svoje veje pe strani razprostira.

— (V Želimljah) je bila nova občinska volitev, ki se je v lepem redu vršila dne 11. m. m. v novem golskem farovžu pod uradnim vodstvom okrajnega glavarja pl. Wurzbacha; bili so izvoljeni naslednji odborniki: France Virant, Bernard Švigelj, Anton Železnikar, Janez Ahčin, Janez Golob, Matevž Centa, France Mavec, Anton Škrbec, Jože Purkart, Jože Janežič, Matevž Ponkvar, Janez Peček. Izmed teh 12 odbornikov je v volitvi 23. m. m. katero tudi je vodil g. okrajni glavar sam v grajsčinski nadlogarnici v Želimljah je dobil poprejšnji župan Jože Janežič vseh 11 glasov in tako še ostane naš župan. Mat. Ponkvar z 10 glasovi, Janez Peček z 9 in Matevž Centa z 8 glasovi potrjeni so za svetovalec.

— (Za cerkve.) Kakor „Danica“ poroča je 6. t. m. tukaj umrla gospd. Neža Žitnik, velika dobrotnica ubogih, dobrotnih naprav in potrebnih cerkva, hišnica na Poljanah v Ljubljani, naredivša testament po katerem so cerkve na Kranjskem veliki dedec njenega premoženja. Volila je hiralnici 800 gl., deškemu zavetišču 800 gl., dekliške sirotišnici 800 gl., društvu sv. Vincencija 800 gl., društvu rokodelskih pomočnikov 300 gl., Šenklaške cerkvi v Ljubljani 1200 gl., Šentpeterske 1200 gl., Višnjanski (blizu) 300 gl. itd.; za mladeniča, ki se pripravlja za duhovski stan vsako leto obresti od 2800 gl.

— (Knezoškof lavantinski) bode tudi v ptujske dekaniji v tem letu zakrament sv. birme delil in sicer sledeče dni: 23. maja pri Materi božji na Vurmbergu; 24. pri sv. Urbanu; 25. pri sv. Andrašu v Slov. goricah; 26. pri sv. Lorencu v Slov. goricah; 27. v Polensaku; 28. pri sv. Marjeti poleg Ptujja; 29. maja pri sv. Marku poleg Ptujja; 2. junija v mestnej fari na Ptujem; 3. v slovenski fari na Ptujem in 4. junija v Hajdinu.

Razne vesti.

* (Nogoumivanje.) Kakor vsako leto, je bila letos na Dunaji v cesarjevi cerkvi ceremonija nogoumivanja. Cesar je 12 ubožnim starcem „noge umil“, cesarica 12 starkam. Najstarejši starci so 101 leto a najmlajši 87 let star. Najstarejša starka ima 91 a najmlajša starka 88 let.

* (Mesto Jajce v nevarnosti.) Hrvatskemu „Obzoru“ se poroča iz Jajca v Bosni, da so 3. t. m. vse orožje, katero je bilo mej zaslanjem koficirano, prenesli v smodnišnico, ki je v mestu. Pri tej prilici se je sprožila stara nabita puška; vsled tega se je vnel po tléh raztresen strelni prah, jedna svetilnica s petrolijem se je razpočila, in mahom švignilo je pleme po tléh cele smodnišnice; da se nij drug smodnik, ki ga je mnogo nakopičenega, vnel, zahvaliti se je le nekaterim zabojem s starimi pisimi in zaklji perila, pri katerih se je plamen odušil, sicer bi bilo šlo vse mesto v zrak.

* (Čez dolgo.) to je čez celih pet let je bila zopet enkrat 8. aprila krščanska služba božja v Gačku v Hercegovini v nove pravoslavne cerkvi, ki so jo pjonirji naredili.

* (Upor v bolnici.) V tržaški mestni bolnici so se dne 6. t. m. v sifilitičnem oddelku uprle ženske, češ, da dobivajo preslabo hrano in jih zdravniki zanemarijajo. Več izmed

njih je trdilo, da so zdrave, in da želijo iti iz bolnice, a jih zdravniki niso pustili. Ko je tedaj prišel zvečer sekundarij s svojim osebjem notri, začele so babnice kričati, upiti, in na zdravnika metati, kar so mogle doseči. Policaji so jih potem umirili, a dejale so ženske, da če se ne bode zanje bolj skrbelo, bodo napravile še večji polom.

* (Tekmovanje v veslanji.) V Londonu je uže od l. 1836 sem navada, da napraviti obe veliki vseučilišči, v Oxfordu in óno v Cambridgeu vsako leto pred veliko nočjo veliko veslanje na reki Themse mej Putneyjem in Mortlakom. Izmed učiliščnikov na obeh vseučiliščih se izberó najboljši veslači, in ti se prično vaditi uže takoj po božiči, h katerim vajam pripada tudi to, da se dobro redé, kajti tudi od teže veslačev je odvisno, kateri čoln bode zmagal. Čoln je dolg in ozek, in veslači se drug za drugega vsedejo, in sicer tako, da pride na krmilo najlažji, v sredo čolna pa vsi teški. Letošnje veslanje je bilo minolo soboto, koncem ónega meseca, in zmagal je čoln vseučiliščnikov Cambridske univerziteti. Londonsko prebivalstvo se za to razveseljevanje močno zanima, in navadno pride veslanje gledat 2 do 300.000 gledalcev.

* (Boj zoper trgovce s sužnjimi ljudmi.) V Afriki še zmirom trgovstvo z ljudmi krepko cvete. Nahajajo se v posamnih krajih taki kupčevalci, katerim se ne more priti do živega. Najglasovitejši teh trgovcev je Sulejman, Arab, ki ima okolo 25 „zalog“ sužnjikov. Kako obširna je njegova trgovina s človeškim blagom, kaže najbolj to, da je imel pred dogodjajem, ki ga bomo zdaj omenili, nad 10.000 žensk ujetih, katere bi bil v molslemske hareme na iztok na prodaj poslal. Angleška vlada se močno trudi, da bi tako trgovstvo zabranila in preprečila, se ve da ne zastoni, ker Anglež pomaga rad samo ondi, kjer se nadeja kakega dobička, in tak položaj je v Afriki, kjer je še največ ozemlja brez gospodarja. V mnogih krajih so gospodje samo trgovci s sužnjiki, kakor je Sulejman. Zoper tega je poslal angleški guverner Gordon paša minolega leta celo vojsko pod načelnštvom Italijana Gessija. Svoje magazine je imel Sulejman na Bah-el Ghasalu, in ko je izvedel, da gre nadenj Gessi, poslan od angleškega guvernerja v dolinem Egiptu, je zbral tudi sam vojsko, broječo 11.000 mož, kakor je Gessi pozneje poročal sam. Gessi je imel samo 3000 mož; dne 27. decembra vplanskega leta je prišel glas do Gessija, da je Sulejman samo še dve uri oddaljen, in da hoče Gessijeve vojske napasti družega dne. Ker je imel Sulejman več vojakov nego Gessi, je ukazal ta napraviti barikade in šance iz prsti, kamer je potem nastavlil svoje vojske. Drugo jutro se res prikaže Sulejman, napade Gessija, a bil je krvavo odpoden. A z nova je napadla Sulejmanova vojska Gessijeva utrjenja, posebno pogumno so se bili Arabi, a zopet so bili odbiti, in naposled so se spustili v beg, pustivši na bojišči orožje, strelivo, zastave, in 1087 mrtvih.

Umrli v Ljubljani.

7. aprila: Vincencij Fischer, trgovec, 56 let, v črevljarskih ulicah št. 2, vsled mrtuda. — Ivana Jevnikar, soproga cerkvenika, 66 let, na krakovskem nasipu št. 10, vsled sušice.

8. aprila: Janez Dežman, delavec v fabriki, 62 let, vsled pljučne mrtvice. — Alberta Brađaška, hči praktikanta pri magistratu, 8 let 1 mes., Florijanove ulice št. 50, vsled difteritis.

9. aprila: Josipina Vrus, dete c. kr. davkarja, 1 dan, v gradaških ulicah št. 8, vsled slabosti. — Franc Vozu, odpuščen c. kr. nadlovec 19. lovškega bataljona, 27 let, na dunajski cesti št. 23, vsled jetike.

Za velikonočna darila

priporoča (125—7)

Rudolf Kirbsch,

konditor na kongresnem trgu v Ljubljani,

velikonočne pirhe

od traganta, kandisa, slame in svile.

Vsak dan frišne pince, potvice in „hašes-pastete“.

Tuji.

11. aprila:

Evropa: Baron Jondis iz Gradca.

Pri Stonu: Brisker iz Dunaja. — Kunstič iz Sevnice. — Riedt iz Dunaja. — Ruppe iz Linca. — Mendez iz Dunaja.

Italija: Jereb, Gogg iz Trbovlja. — Löwy iz Gradca. — pl. Luschau iz Dunaja. — Jakliš iz Kočevja. — Löwensohn iz Dunaja.

Mesto zdravnika

v Ribnici na Pohorju je za nadomestiti. Od občen dobi za zdravljenje ubožih 150 gold. Prosilci, slovensčine zmožni, naj uложijo svoje prošnje do 15. maja t. l. pri občinskem predstojništvu v Ribnici, pošta Reifnigg (Štajersko). (142—1)

Poziv in naznanilo.

V svojih knjigah nahajem pojedine privatne osebe zaznamovane, katere imajo uže dalje časa sifone, in so mi jih pozabili vrniti. Prosim zato, da mi jih skoro dajo nazaj.

Ob enem naznanjam, da imam dva popolna, skoro še nič rabljena

sódna prirédnika

(Sodawassererzeugungsapparat),

(dunajskega dela), za ročno prirédanje pripravna, ter ja prodajem primerno v ceno.

Gustav Fischer,

(143—1)

v Ljubljani, v zvezdi št. 13.

Oznanilo.

Somenj v Borovnici bi imel biti letos na velikonočni vtorek; zato je baš na isti dan, kakor na bližnji Vrhniki.

Da se to izpremeni, določujem za tukajšnji somenj dan 23. aprila t. l.

Županstvo v Borovnici,

dne 7. aprila 1879.

(139—3)

Josip Telban, župan.

Posebno vplivanje

prave dr. Poppove

anaterinine ustne vode

zoper rahlo, bolehalo in šestokrat krvaveče zobno meso.

Večletno vporabljevanje različnih zobozdravniških sredstev nij moglo ozdraviti mojega rahlega, bolehaloga in šestokrat krvavečega zobnega mesa, dokler nijsem se posluževal anaterinine ustne vode od c. kr. dvornega zdravnika za zobe J. G. Poppa na Dunaji, Stadt, Bognnergasse 2, na kar je zlo hitro in popolnem minolo.

Vsled tega čutim se dožnega, da to sredstvo silno priporočam vsem ónim, ki na enakim zlu trpijo.

(39—2)

Zürich. Grof F. A. Bolty m. p.

Zaloge imajo v Ljubljani, vse lekarne kakor tudi gg. Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmitt, V. Petričič, L. Pirkar, P. Lassnik, Terček in Nekrep; v Postojni: J. Kupferschmidt; v Škofjeji Loki: C. Fabiani; v Kočevji: J. Braune; na Krškem: F. Böhmches; v Idriji: J. Warta; v Kranji: K. Šavnik; v Litiji: Mühlwenzel, lekar; v Metliki: Matterjevski nasledniki; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergmann; v Radovljici: A. Roblek; v Kamniku: J. Močnik; v Črnomlju: J. Blazek; v Vipavi: A. Deperis.

WASSERDICHTER
ZELTSTOPFER
REGENMÄNTEL
DECKTÜCHER
empfehl
die
Wienerberg-Landgut-Fabrikniederlage
M. J. SINGER & SÖHNE WIEN.

Solide Firmen als Vertreter erwünscht

(190—215)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.